

Звіт про проведення симпозіуму

Відповідно до плану науково-організаційних заходів, затверджених Президією НАН України, в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України у період з 16.05 по 18.05.2018 р. проведено X Міжнародний симпозіум «Актуальні проблеми біофізичної медицини». Його співорганізаторами були Національне космічне агентство України, МОЗ України та Міжнародна Академія проблем гіпоксії. Потреба в проведенні цього заходу випливає з сучасного стану теоретичної та практичної медицини.

Протягом останніх років в Україні значно поширилися серцево-судинні, онкологічні, бронхо-легеневі та алергічні захворювання. На думку медиків та екологів це пов'язано з погіршенням умов повсякденного життя населення, негативними впливами забруднення середовища тощо. У зв'язку з цим перед фізіологами і лікарями виникає нагальне завдання – пошук інноваційних шляхів збереження здоров'я та працездатності людини, тривалості його активного життя. Одним із можливих шляхів досягнення цієї мети є розвиток нового лікувально-профілактичного напрямку – біофізичної медицини. Особливість її полягає у відновленні функціональних резервів організму, здатних протидіяти біосоціальним негараздам найширшим застосуванням нефармакологічних засобів. Альтернативним напрямком поліпшення резистентності організму може бути використання саногенних натуральних та інструментальних біофізичних методів ранньої корекції донозологічних та патологічних станів організму.

У доповідях учасників симпозіуму розглянуто загальні підходи до оцінки рівня здоров'я людини, новітні принципи і заходи діагностики початкових форм патології. Особливу увагу приділено проблемам захисту

біологічних систем від кисневого стресу за допомогою природних лікувальних факторів гірського клімату, кліматичних курортів, інструментальних методів відтворення здорового навколишнього середовища.

Розглянута нова парадигма медицини, в основі якої лежить недостатньо вивчена проблема дуалістичної природи води, структурна основа якої входить як до первинних форм життя, так і до сучасних видів рослин, тварин і людини. Обговорено фізико-хімічні основи використання структурно упорядкованих зразків води та інструментальні можливості управління її окисно-відновлювальними властивостями. Низку доповідей було присвячено проблемам фізіологічних механізмів природного антиоксидантного захисту, створенням препаратів, здатних посилювати її міцність та біологічні ефекти.

Наявність серед учасників симпозіуму фізиків-теоретиків, хіміків, біохіміків та біофізиків, спеціалістів із розробки та створення сучасної електронної апаратури, біологів, фізіологів, патофізіологів, спеціалістів клінічної медицини і представників нового напрямку в науці – синергетики, дало змогу всебічно розглянути як теоретичні, так і практичні аспекти проблеми біофізичної медицини. В її задачі входить детальне обстеження здорової людини, оцінка ступеня його здоров'я, розробка заходів збереження природної резистентності організму до несприятливого впливу навколишнього середовища, профілактика і виявлення ранніх форм патології, створення новітніх методів та інструментів фізичної діагностики біологічних систем, розробка напрямків і способів корекції рівня здоров'я людини.

Роботу з підготовки симпозіуму здійснював оргкомітет під головуванням академіка

Європейської академії наук, академіка НАН України, чл.-кор. РАН О.О. Кришталю. До його складу також ввійшли академіки НАН України І.С. Магура і М.С. Веселовський (Київ), чл.-кор. НАН України В.Ф. Сагач, чл.-кор. НАПН О.В. Чалий, проф. В. Валензі (Лугано, Швейцарія), д.м.н., проф. В.Я. Березовський, д.ф.-т.н. О.П. Федоров (НКАУ), д.м.н. М.І. Левашов, к.б.н. Р.В. Янко. Відповідальний секретар оргкомітету д.б.н. І.Г. Літовка.

В оргкомітет надійшло понад 50 заявок та тез доповідей від науковців 6 країн ближнього та дальнього зарубіжжя. Після їх рецензування було надруковано збірку, до якої ввійшло 42 праці, що відповідали анонсованим напрямкам роботи симпозиуму. Відповідно до зазначеної тематики програма симпозиуму складалася з 4 тематичних секцій, на засіданнях яких заслухано і обговорено 23 усні доповіді. На стендах було представлено матеріали 7 досліджень учасників симпозиуму.

У роботі симпозиуму брали активну участь 43 особи з України, країн ближнього і дальнього зарубіжжя. На засіданнях із питаннями та виступами в дискусіях долучалися не тільки дипломовані вчені, а і наукова молодь. Наприкінці засідання кожної секції головуючий підсумовував матеріали доповідей і представлених на стендах повідомлень.

Аналітичну доповідь щодо стану здоров'я дітей України та біофізичних засобів його зміцнення зробив д.м.н., проф. В.Я. Березовський (Київ). Увагу привернули матеріали спільних досліджень А.А. Вазіної (Москва) і Б.Є. Патона (Київ), присвячені принципам наноструктурної організації біологічних тканин. Позитивний резонанс присутніх викликала доповідь к.м.н. М.В. Рагульської (Москва) про вплив космогеофізичних факторів на ступінь хаотизації параметрів ЕКГ і ЕЕГ функціонально здорових людей. Змістовна доповідь к.ф.-м.н., В.П. Гріщука (Мінськ) «Ключова роль води для здоров'я людини» була присвячена розробці технічних засобів,

що дають змогу відновлювати та регулювати природну структуру води, регулювати її окисно-відновний потенціал. З увагою була сприйнята доповідь В. Валензі (Італія) «Air pollutions crisis and climatotherapy».

У рамках роботи симпозиуму проведено виставку принципово нових приладів, у тому числі для діагностики стану кровопостачання міокарда (Медичний центр «Doctor Vera», Київ), ультразвукової еластографії м'яких тканин для виявлення первинних ознак їх ущільнення («Радмир» ДППАО «АОНИИ-РИ», Харків). Продемонстрована апаратура для лікування бронхо-легеневих хвороб в тому числі інструментальної оротерапії (ДП "Науково-дослідний медико-інженерний центр «НОРТ» НАН України (Київ), що базується на мембранних технологіях «молекулярного сита» і газопреференції.

На останньому засіданні симпозиуму була одностайно прийнята резолюція, текст якої наводимо нижче.

«Ми, представники медичних та біофізичних дисциплін 6 країн Європи з великим задоволенням констатуємо, що проведення X Міжнародного симпозиуму Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця у м. Києві стало визначною подією для біофізичної медицини. Зростання загальної захворюваності населення промислово-розвинених країн і, особливо, України свідчить про неспроможність сучасних методів лікування зупинити негативний вплив денатурації навколишнього середовища. Особливо загрозливою є тенденція до зростання легеневих захворювань, злоякісних новоутворень та вроджених вад розвитку, які не піддаються корекції і залишають дитину інвалідом на все життя. Завданням валеологів, екологів і всіх свідомих громадян світу повинна стати боротьба з забрудненням навколишнього середовища (у тому числі лікарськими засобами), відновлення природних умов існування людства. Завдання медичних працівників та дослідників може полягати у зменшенні медикаментозного навантаження на організм

людини, створенні та впровадженні нових біофізичних методів діагностики і лікування, в тому числі способів очищення організму від полютантів. Для подальшого розвитку інноваційних технологій біофізичної медицини загальні збори X Міжнародного симпозіуму «Актуальні проблеми біофізичної

медицини» звертаються до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Урядів усіх країн із проханням звернути особливу увагу на боротьбу з забрудненням навколишнього середовища і розвиток профілактичної медицини, здатної зупинити щорічний зріст захворювання населення.

Голова оргкомітету
директор Інституту фізіології ім. О.О.Богомольця НАН України,
академік НАН України О.О. Кришталь

Відповідальний секретар оргкомітету,
д.б.н. І.Г. Літовка